

Czarnków, 5.05.2026 r.

**Stanowisko Forum Gospodarczego Związku Pracodawców
Północnej Wielkopolski Lewiatan
w sprawie funkcjonowania ustawy o ochronie sygnalistów**

Stanowisko zostało opracowane w związku z monitoringiem stosowania przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów. Dokument był przedmiotem analizy przeprowadzonej wśród firm członkowskich, które dokonały oceny jego funkcjonowania w praktyce działalności gospodarczej, w szczególności w zakresie obowiązków organizacyjnych, ryzyk prawnych oraz wpływu regulacji na bieżące funkcjonowanie przedsiębiorstw. Uzupełnieniem procesu analitycznego było spotkanie opiniodawcze, które odbyło się w dniu 29 kwietnia 2026 r., podczas którego przedstawiciele firm dokonali pogłębionej oceny stosowania przepisów w praktyce.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że wdrożenie przepisów ustawy stanowiło dla przedsiębiorstw proces wymagający, obciążający organizacyjnie i wymagający istotnych nakładów pracy. W szczególności wskazywano na konieczność opracowania i wdrożenia nowych procedur wewnętrznych, przeprowadzenia szkoleń pracowników oraz potrzebę interpretacji przepisów, które w wielu obszarach pozostają niejednoznaczne. W części przypadków przedsiębiorstwa korzystały ze wsparcia podmiotów zewnętrznych, co potwierdza stopień złożoności regulacji.

Wpływ przepisów na funkcjonowanie przedsiębiorstw oceniany jest najczęściej jako neutralny lub umiarkowanie pozytywny, przy czym ocena ta wiąże się przede wszystkim ze wzrostem poziomu formalizacji procesów wewnętrznych oraz zwiększeniem obciążeń administracyjnych. Jednocześnie nie odnotowano jednoznacznych przesłanek wskazujących na istotne usprawnienie funkcjonowania organizacji w wyniku wdrożenia regulacji. W praktyce przedsiębiorstwa wskazują także na pojawiające się napięcia organizacyjne oraz zwiększoną liczbę sytuacji o charakterze konfliktowym.

Istotnym elementem oceny funkcjonowania ustawy są zidentyfikowane ryzyka związane z jej stosowaniem. Przedsiębiorcy wskazują w szczególności na możliwość wykorzystywania mechanizmów zgłoszeń w sporach pracowniczych, trudności w odróżnieniu zgłoszeń dotyczących naruszeń prawa od kwestii o charakterze kadrowym, a także na brak wystarczająco precyzyjnych wytycznych interpretacyjnych. Wątpliwości budzi również kwalifikowanie działań pracodawcy jako potencjalnych działań odwetowych, zwłaszcza w kontekście standardowych decyzji kadrowych. W konsekwencji prowadzi to do zwiększenia poziomu niepewności prawnej oraz ryzyka po stronie pracodawców.

Analiza doświadczeń przedsiębiorstw wskazuje ponadto na potrzebę doprecyzowania szeregu kluczowych zagadnień regulacyjnych. W szczególności zwraca się uwagę na brak jednoznacznego rozróżnienia pomiędzy naruszeniem prawa a sporami pracowniczymi,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

nieprecyzyjny charakter przesłanki „uzasadnionego podejrzenia”, a także wątpliwości dotyczące zakresu podmiotowego ochrony. Problematiczne pozostają również kwestie związane z katalogiem działań odwetowych, zasadami rozkładu ciężaru dowodu oraz standardami weryfikacji zgłoszeń. Dodatkowo przedsiębiorstwa wskazują na niejednoznaczność relacji pomiędzy poszczególnymi kanałami zgłoszeń oraz brak jasnych regulacji dotyczących zgłoszeń anonimowych. W praktyce trudności rodzi także konieczność wyważenia ochrony poufności sygnalisty z prawem do obrony osób, których zgłoszenie dotyczy.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że obowiązujące przepisy, pomimo realizacji istotnego celu publicznego, wymagają dalszego doprecyzowania w celu zapewnienia ich efektywnego i proporcjonalnego stosowania. W szczególności zasadne jest podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zwiększenia przejrzystości regulacji, ograniczenia ryzyk interpretacyjnych oraz uproszczenia obowiązków proceduralnych, co pozwoli na bardziej efektywne funkcjonowanie systemu ochrony sygnalistów w praktyce gospodarczej.

